

Zatajivanje srca u Republici Hrvatskoj

Heart failure in the Republic of Croatia

Mario Ivanuša^{1*},
Verica Kralj²

¹Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Zagreb, Hrvatska

¹Institute for Cardiovascular Prevention and Rehabilitation, Zagreb, Croatia

²Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, Hrvatska

²Croatian National Institute for Public Health, Zagreb, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: zatajivanje srca, javnozdravstveni programi, Hrvatska.

KEYWORDS: heart failure, public health programs, Croatia.

CITATION: *Cardiol Croat.* 2014;9(9-10):465.

***ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:** Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Draškovićeve 13, HR-Zagreb, Croatia. / Phone: +385-1-46-12-290 / E-mail: mivanusa@gmail.com

Kardiovaskularne bolesti (KVB) godinama su vodeći uzrok smrti u Republici Hrvatskoj. Zadnjih 10 godina registrira se kontinuirani pad stopa smrtnosti, kao i smanjenje udjela ove skupine bolesti u ukupnom mortalitetu sa 53% u 2003. na 48,1% (odnosno 24.232 umrle osobe) u 2013. godini. Među deset vodećih uzroka smrti uz Republici Hrvatskoj zatajivanje srca (ZS) je na 7. mjestu sa 1.341 umrle osobe i udjelom od 2,7% u ukupnom mortalitetu za 2013. godinu.

Klinički sindrom ZS nije samo bolest na kraju kardiovaskularnog kontinuuma povezana s visokom smrtnošću, već i čimbenik rizika za nastanak fibrilacije atrijske, moždanog udara ili koronarne bolesti srca. Također, ZS nastaje i kao posljedica drugih KVB, najčešće hipertenzivne, koronarne i reumatske bolesti srca. Većina epizoda ZS dijagnosticira se u kroničnoj formi, a epizode akutne kardijalne dekompenzacije predstavljaju važan uzrok bolničkog liječenja i ogromne potrošnje zdravstvenih sredstava. Tako u 2013. godini hospitalizacije zbog ZS čine 0,9% svih hospitalizacija u Republici Hrvatskoj te 6% hospitalizacija od KVB. Većina hospitaliziranih je u dobi iznad 65 godina života, tako je 80,9% muškaraca hospitaliziranih zbog ZS u dobi >65 godina, dok je u žena 93,1% hospitalizacija u dobi >65 godina. Prosječna dužina bolničkog liječenja zbog ZS u RH za 2013. godinu iznosila je 11,4 dana (za muškarce 10,7, a žene 11,9 dana) i bila je duža od prosjeka za KVB čije je prosječno trajanje iznosilo 9,9 dana.

Zatajivanje srca predstavlja važan uzrok mortaliteta i morbiditeta, značajno narušava kvalitetu života oboljelih te iziskuje velike ekonomske troškove. S obzirom na to da se, zbog boljeg liječenja koronarne bolesti srca i starenja populacije, očekuje daljnji porast prevalencije ZS, potrebno je potaknuti provođenje koordiniranih javnozdravstvenih programa podizanja svijesti javnosti o ZS, mogućnostima prevencije te osigurati bolje dijagnosticiranje i poboljšano zbrinjavanje bolesnika na svim razinama zdravstvene zaštite.

Cardiovascular diseases (CVD) have been the leading cause of death in the Republic of Croatia for many years. In the last 10 years, we have recorded a continuous decline in the mortality rate and reduction of the share of this group of diseases in the total mortality from 53% in 2003 to 48.1% (or 24,232 of dead persons) in 2013. Among the ten leading causes of death in the Republic of Croatia, heart failure (HF) takes the 7th place with 1,341 dead persons with a share of 2.7% in total mortality in the year 2013.

The clinical syndrome of HF is not just a disease at the end of cardiovascular continuum associated with high mortality, but also a risk factor for the occurrence of atrial fibrillation, stroke or coronary heart disease. HF also occurs as a result of other cardiovascular diseases, usually hypertensive, coronary and rheumatic heart disease. Most episodes of HF are diagnosed in the chronic form, whereas the episodes of acute heart decompensation represent an important cause for hospital treatment and require a huge consumption of medical resources.

So in 2013, hospitalizations for HF constitute 0.9% of all hospitalizations in the Republic of Croatia and 6% of hospitalizations for cardiovascular diseases. Most hospitalized patients are over 65 years of age, so 80.9% of men hospitalized for HF are at the age >65 years, while regarding women, 93.1% of them are hospitalized at the age >65 years. The average length of hospitalization due to HF was 11.4 days (for men 10.7 days and for women 11.9 days) in the Republic of Croatia in 2013 and it was longer than the average stay for CVD whose average length was 9.9 days.

Heart failure is an important cause of morbidity and mortality, it significantly impairs the quality of life of patients and requires high economic costs. Since further increase in the prevalence of HF is expected due to improved treatment of coronary heart disease and aging population, it is necessary to encourage the implementation of coordinated public health programs of raising public awareness of HF, possibilities of prevention and provide better diagnosis and improved management of patients at all levels of medical care.

LITERATURE

1. Kralj V, Čorić T, Tomić B, Hrabak Žerjavić V. Izvori podataka za pokazatelje mortaliteta i morbiditeta kardiovaskularnih bolesti. *Cardiol Croat.* 2011;6(1-2):2-9.
2. Ivanuša M. Novosti u epidemiologiji srčanožilnih bolesti i zbrinjavanju arterijske hipertenzije. *Medicus.* 2014;23(1):53-62.
3. Ivanuša M, Ivanuša Z, Kralj V. Što sve utječe na visoku smrtnost od srčanožilnih bolesti u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji? *Radovi zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru.* 2013;7:87-105.
4. Čorić T i sur. Izvješće o umrlim osobama u Hrvatskoj u 2013. godini. Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 2014.

RECEIVED:
October 1, 2014